

fessin un periòdic de vacances estivals, on cada any s'acomboiaven les firmes de tots els escriptors locals.

En morir, s'havien esvaït segurament les seves esperances republicanes, però no les seves conviccions. El polític ha mort sense assolir ni l'esperança de que prevaleixés el règim per ell propugnat.

El granollerí, que veia cada avens de la vila com l'enjoïament de la seva propra casa, ha vist ciutat al seu poble.

L'home, un temps combatut, ha mort rodejat, d'aprop patriarcalment per tots els seus, i moralment amb l'afecte de tots, fins dels qui, en hores tempestuoses, li regatejaren l'estima.

Notes biogràfiques

L'Esteve Garrell nasqué l'any 50 de la passada centúria, o sia que comptava en l'hora de la seva mort, 72 anys. Fill de família modesta i per tant sense mitjans per a procurar-se una instrucció sòlida, la seva disposició per al conreu de les lletres prompte el posà en condicions de assistir a l'Escola Superior, cursant el batxillerat com deixeble del malaguanyat mestre Espí, i acabant aquests estudis en el curt terme de dos anys.

Donada aquesta disposició, aviat començà a escriure pel públic, sobre tot sots forma de poesia i prosa literària, veient-se publicats sos treballs en l'«Eco de Granollers», primer periòdic que a casa nostra vegé la llum pública.

Ja ben entrenat en les seves aficions literàries, es llença, portat per sa fogositat democràtica, a la política local i general, i la personalitat d'en Garrell pren gròs relleu, sobre tot en la política de Granollers. En sa frisança per a defensar ses idees i conreuar ses aficions, funda el setmanari «El Congost» en 1885, establint en nostra població la primera impremta.

No cal dir que tot el color de la nostra política girà de caire amb aquest esdeveniment, que sempre té tanta importància per a un poble. La lluita de bàndols, i sobre tot d'ideals, s'intensificà d'aital

manera, que d'aquesta brega n'eixiren, es pot dir, totes les societats de Granollers i amb elles la consegüent incorporació de la vila al moviment social de tota la nació, llavors tant intens i trasbalsat per motiu de les constants lluites fratrícides, anomenades «guerres civils».

En efecte, després d'haver sigut a catorze anys el secretari del partit republicà i de la germandat de Sant Isidro, que es fundà allavors, i en l'any 80 un dels més fermes i entusiastes fundadors del «Casino de Granollers», en qual primera Junta directiva hi desempenyà també el càrrec de Secretari, fou un capdavanter tenaç i decidit dels fundadors de «La Unió Lliberal», associació nascuda per a oposar-se a la persecució obstinada i ferma que l'element conservador i catòlic militant de la vila feia a tothom qui es deia republicà o senzillament lliberal, que en aquells temps era sinònim de «mala persona».

Bell mig de tota aquesta vida intensa i lluites personals que acabaren amb les seves energies, sospenent la publicació d'«El Congost», al cap de vint anys, no deixà perxò, en totes quantes ocasions se li presentaren d'intervenir en la vida pública per a la defensa de sos ideals republicans, alternant aquesta seva activitat, que li feia pendre part en quants actes els seus correligionaris celebraven

a Granollers i a la comarca, amb les seves primitives aficions literàries. Així concorregué, amb treballs en vers i en prosa, i sigué sempre premiat, a tots els certàmens que s'han celebrat a Granollers; als de Caldes, Cardedeu, Puigcerdà, al de la societat «Niu guerres» de Barcelona, i a molts d'altres, procurant-se amb aitals activitats, l'amistat sincera i franca dels homes públics i literats de la seva època: Balaguer, Pitarrà, Clavé, Coroleu, Llanas, Almirall, Vilanova, Roure, Masriera, Vallès i Ribot, Salmerón i dels més d'ara, Corominas (E.), Ribot i Serra, Roca i Roca, Aldavert, Guimerà, Iglesias, Junoy, Rusiñol, Cambó, Corominas (P.), Jori, i un centenar més.

A més de seixanta anys, començà a escriure per al teatre. L'afició de tota la vida, que la política amb totes ses conseqüències no havia fet refredar; puix sempre i en totes ocasions formà part dels grups d'aficionats a l'art escènic que han actuat a Granollers. D'ensà d'allavors, es pot dir que no's mou sinó en comptades ocasions, per a dedicar-se enterament al conreu d'aquesta varietat literària, alternant amb la versificació. Així, un dia produeix «La Reina de la festa», i després «Justícia de Deu»; i més tard «La Mestressa», «Mentides que no fan mal», «El pinçà cego»; i totes, inclòs la que amb la mort que l'espia, va acabar ara mateix, asadollades de poesia i escrites amb el garbo i claretat que tenia ja assolit i acreditat abastament en els treballs literaris que es troben escampats en la col·lecció d'«El Congost», d'entre els quals mereixen citar-se la sèrie de quadrets en prosa que signava amb el pseudònim *E. de Vilanova*, i més recentment, en la última època del vell setmanari, uns *Records de noi*, d'un marcat sabor local.

En altre ordre d'idees, els estudis històrics, sobre tot els referents, a nostre Vallès, el captivaren tota la vida; i un jorn era l'aplec de Caldes, i l'altre les nostres festes de barri i un altre nostres vells costums i tradicions, els motius de sos poemes i produccions, quiscuns d'ells, ja apareguts en les columnes de LA GRALLA. Tot el de Granollers l'atreia i

Avisador Guardián

Preventiu contra els incendis

AVUI, Diumenge,
a migdia, es faràn les
proves oficials d'aquest
útil aparell avisador de
incendis en la sala d'es-
pectacles de

LA UNIÓN LLIBERAL

SALUTINAS

Per a preparar aigua de taula

Farmàcia Gasset

Articles fotogràfics

De venda a la secció de la

Perfumeria GASSET

Molturació de blat-de-moro, ordi, civada
i tota classe de grans per al bestiar

Perfecció i màxim rendiment en tots els treballs

Preus baratíssims per grans comandes

Salvador Mitjà

Passeig de la Muntanya, 12 (Carretera de La Roca) Telèfon 91 :: GRANOLLERS